

Signal- och minskolan på Fejan 1939. Ett 50-års minne

Den 29. april 1939 förlades signal- och minskolan till ön Fejan i Stockholms norra skärgård. Detta var i och för sig en sensation då Smsk under en följd av år varit utplacerade på bl.a. Korsö. Ön Fejan var mest känd som en liten ö med ett gammalt kolererasjukhus, där pestsmittade sjömän fick vård. Många dog där också, där finns en liten kolerakyrkogård där dessa fick sitt sista vilorum. Själva ön bestod av bergknallar och lummig grönska, ett paradiset för oss alla, som skulle vare, förlagda här t.o.m. mittan av augusti.

Organisationen bestod av två kompanier, 6:e och 7:de, vilka i utbildningshänseende underställdes chefen för Smsk, dåvarande majoren Isacsson. Marineläkare var dr Hedenberg. Väbel var gamle flaggjunkare Alexandersson, samt köksföreståndare flaggkorpral Jönsson. Till den senares förfogande ställdes personal från 8. kompaniet därav en sjukvårdare, en 2.kl korpralskoleelev (praktiska kursen) samt sex värnpliktiga kockar.

Som adjutant i staben residerade flaggjunkare A. G Persson, skoluppbördsman var flaggjunkare Avelin.

Skolkompanichef var kapten Gilbert Nyberg, kadettofficer löjtnant Nilsson sedermera Carlberg), instruktionspersonal var löjtnanterna Nils Krokstedt och Bengt Hedberg, sergeanterna Mårtensson, Embert, H Johansson, M. Carlsson (sedermera Ljungberg, Överling, Bengtsson, flaggkorpralerna Svensson, Thegel, Victgor Hermansson och Arvid Karlsson. Alla vid signal- och minavdelningen. Från maskinavdelningen kan nämnas maskinisterna J-O Eriksson, Lindén Elfström och K. A. Petersson. Som instruktionsunderbefäl fanns det cirka 8 korpraler.

Som dagkorpral fungerande undertecknad.

Vardagslivet på Fejan var väl som det brukar vara på förläggningar. Disciplinen vid detta tillfälle var helt i sin ordning. Det vill säga en självklarhet. Vad sägs om kadetter som tända ljus vid avlämningen till dagkorpralen på

morgonen? Kanske dåvarande kadetterna Gävert, Andersson, B.F. Sjöberg, Eklund, Arnström, Cyrus, Neckman, Larsson, Björnbom, Knaust, Ossian, Jakobsson, Franke, Hjort af Ornäs och Berteus, som sedermera haft höga befattningar inom KA kommer ihåg den förhatliga visselpipan som Dk använde som medel för väckning. Hoppas dessa officerare, om de läser detta, minns denna episod utan hämndkänslor.

Att det inte var något problem, att få upp kadetter, korpralskoleelever, rekryter och bassar ur sängarna, kan garanteras.

Förläggningen på kolerasjukhuset var ganska bra. Sjuksalarna, som användes som logement och i vilka vi inhyste cirka 20 man i varje, var rena och vitkalkade. I stort var sjukhuset lika en kasernförläggning. Dagkorpralen hade ett litet rum i ena ändan av korridoren med plats för enkelsäng, bord och stol. Några större pretentioner hade man ju inte. En och annan besökande fick snällt vänta utanför medan Dk expedierade ärenden av mera brådskande natur.

Söndagsmornarna, då reveljen gick klockan 0800 hade Dk förmånen att få kaffe på sängen av 1. kocken K-E Olsson, som även bjöd på cigarr. Vi dryftade då all världens problem tills det var dags för väckning av övriga medelst min visselpipa.

Kan också nämnas att maten var utmärkt fin hela sommaren. Det var också på Fejan som vi fick tunnpannkakor för första gången i det militära. Nämnade K-E Olsson gräddade tunnpannkakor till c:a 200 man varje torsdag-ett arbete som han fick mycket beröm för.

Minavdelningen hade ett mycket gott roddarlag, som vann varje tävling inom Smsk. Detta förargade många, kanske mest sergeant Mårtensson, som var cox på en annan slup. Han steg upp tidigt före en tävling, spikade fast en gran under kölen på minörernas slup. Gissa det jubel som steg mot skyn då minörernas slup stod helt stilla trots ihärdigt vispande av roddarna. Men det var väl enda gången, som något annat lag vann den sommaren. Minörerna var suveräna!

Tjänsten var lugn och angenäm, Vissa episoder inträffade då och då, bl. a. glömdes vissa kvar på den lilla kobben Hämtan efter en övning, vilket ställde till med en hel del rabalder. Men annars var det god sammanhållning och stämning.

Skolan led mot sitt slut och givetvis skulle Minörernas Dag avhållas. Denna gick av stapeln den 6. augusti 1939 i ett strålande solskensväder. Många civila hade hörsammat kallelsen. Här tävlades i sofiatråg, rida till kungs, pytslöpning, hinderlöpning och mycket annat. Korpralen Arne Appelqvist hade tränat en del spänstiga grabbar till en Kongo-balet. Allt var vänt bakvänt och det såg mycket komiskt ut när baletten exempelvis böjde på knäna eller dansade med en partner. Kvällen avslutades med en kabaré där nidvisorna var många och roliga.

Undertecknad medverkade lite i denna föreställning, som helt regisserades av reservbefälseleverna. I min ägo finns avslutningsvisan i text. Musiken efter Sousas "Anchors Away". En del foton från denna tid visas också.

Fejan var en upplevelse som man aldrig glömmer.

Gösta Andersson